

Artykuł nr. 1 z dnia 31.08.2023, w ramach projektu o nazwie:

“Wielkopolski projekt badawczo - rozwojowy w zakresie diagnostyki, rehabilitacji medycznej, terapii, opieki i edukacji dla dzieci i młodzieży ze Spektrum Poalkoholowych Zaburzeń Rozwojowych (FASD), ich rodziców/opiekunów, a także dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, wynikającym ze złych wzorców funkcjonowania środowiska rodzinnego”

FAS czy FASD?

Niestety w naszym kraju znaczna większość osób nie potrafi zdefiniować, a nawet rozróżnić tych dwóch skrótów. Poniżej w krótki i przystępny sposób, postaramy się wyjaśnić na czym polega różnica.

FAS – Płodowy Zespół Alkoholowy (ang. Fetal Alcohol Syndrome) to jednostka chorobowa sklasyfikowana w ICD-10 (International Classification of Diseases – Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób), pod kodem Q86.0. Choroba FAS charakteryzuje się:

1. poważnymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu OUN – Ośrodkowego Układu Nerwowego;
2. niedoborem wzrostu w okresie prenatalnym i/lub postnatalnym;
3. unikalnymi dla tej choroby dysmorfiami twarzy (nieprawidłowości w budowie anatomicznej), tj. wąskie szpary powiekowe, wypłaszczony philtrum (rynienka podnosowa) i wąska czerwień wargowa górna. Warto wiedzieć, że charakterystyczne dla FAS dysmorfie twarzy, występują we wszystkich grupach etnicznych i są takie same.

FASD – Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (ang. Fetal Alcohol Spectrum Disorders), to określenie obejmujące wszystkie skutki spożywania przez matkę alkoholu w czasie ciąży. W ramach FASD wyróżnia się m.in.

- FAS - Płodowy Zespół Alkoholowy (uszkodzenie mózgu, dysmorfie twarzy, niedobór wzrostu, potwierdzone spożycie alkoholu przez matkę w ciąży);
- pFAS – Częściowy Płodowy Zespół Alkoholowy (uszkodzenie mózgu, dysmorfie twarzy, potwierdzone spożycie alkoholu przez matkę w ciąży);
- ARND – Zaburzenia Neurorozwojowe (uszkodzenie mózgu, potwierdzone spożycie alkoholu przez matkę w ciąży);

- ND-PAE – Zaburzenia Neurobehawioralne (umiarkowane uszkodzenie mózgu, potwierdzone spożycie alkoholu przez matkę w ciąży).

Należy pamiętać, że oba skróty opisują i definiują skutki spożycia alkoholu przez matkę będącą w ciąży. Wszystkie światowe badania, które zostały zatwierdzone i opublikowane (jako Polski Instytut FASD tylko takie bierzemy pod uwagę), nie potwierdzają, że do FAS/FASD można doprowadzić w inny sposób, aniżeli spożycie teratogeny w postaci alkoholu w okresie prenatalnym przez matkę nienarodzonego jeszcze dziecka.

FAS/FASD powinno określać się jako niepełnosprawność ukrytą, ponieważ na skutek działania alkoholu w okresie prenatalnym, nieodwracalnie został uszkodzony mózg dziecka jeszcze przed jego urodzeniem.

Czy FAS/FASD można leczyć? Leczyć nie, ale dzisiejsza wiedza medyczna pozwala nam na poprawę funkcjonowania chorego dziecka (o tym opiszemy w innym artykule), niemniej jednak już teraz należy przyjąć do wiadomości, że FAS/FASD należy traktować jako chorobę nieuleczalną.

Pozdrawiamy i zapraszamy do obserwowania strony (tutaj można wpisać adres dedykowanej strony internetowej)

Janusz Morawiec – Prezes Zarządu Polskiego Instytutu FASD